

Nyheter Krig i Ukraina

Opposisjonen: Russiske farledsbevis gir stor risiko

- Dette er sikkerhetshull som Norge er helt nødt til å tette, mener Dag Inge Ulstein (KrF).

Gerhard Flaaten, Tron Strand og Arne Grimsrud Eriksen, Bergens Tidende

Med farledsbevis kan en seile store fartøy innaskjærs langs norskekysten uten at en behøver å ta los om bord. På fem år er antallet russiske statsborgere som har farledsbevis i Norge mer enn doblet.

Dagfinn Olsen jobbet som los før han nå sitter på Stortinget for Frp. Han mener at norske myndigheter må endre praksis, etter at Russland gikk til krig mot Ukraina.

- At 253 russere har farledsbevis utgjør en stor sikkerhetsrisiko. Det første en burde gjort var å sørge for å terminere de russiske farledsbevisene, sier han.

Olsen får støtte fra losene. I et brev til regjeringen skriver formann Johannes M. Sivertsen i Norsk Losforbund at russiske farledsbevis må fryses.

«Slik ser fienden ut». Onsdag skrev BT/E24 om en norsk los som oppdaget et bilde av det norske spionskipet «Marjata» på broen til et russisk seismikkfartøy.

Over bildet sto det på russisk: «Styrmann, slik ser fienden ut. Før inn følgende i den svarte loggboken: Dato, tidspunkt, posisjon, kurs, hastighet».

KrFs utenriks- og forsvarspolitiske talsperson, Dag Inge Ulstein, skriver i en e-post til

ⓘ Dag Inge Ulstein (KrF) mener regjeringen bør begrense russeres mulighet for å få farledsbevis.

BT/E24 at det meldes om en kraftig økt russisk interesse for norskekysten de siste årene.

- **Åpenbart grep.** - Det mistenkes storstilt spionasje, blant annet fra Akademik Nemichinov, skipet BT har sett nærmere på.

Han mener økningen i antallet russiske statsborgere med farledsbevis gir grunn til bekymring.

- Jeg mener dette er sikkerhetshull som Norge er helt nødt til å tette. Å begrense muligheten for russere til å få farledsbevis bør være et åpenbart grep, som jeg vil ta opp med regjeringen.

Ola Elvestuen i Venstre vil at regjeringen vurderer ordningen med farledsbevis til russiske statsborgere:

ⓘ At 253 russere har farledsbevis utgjør en stor sikkerhetsrisiko, ifølge los og stortingsrepresentant Dagfinn Olsen (Frp). Foto: Annika Byrde, NTB

Fakta. Farledsbevis

➔ I utgangspunktet må alle fartøy som er lengre enn 70 meter, eller over 50 meter hvis de frakter passasjerer eller farlig last, ha los om bord for å seile innaskjærs på norskekysten.

➔ Ordningen med farledsbevis gjør det mulig for navigatører å seile i disse områdene uten los. For å motta beviset må de dokumentere tilstrekkelig med seilaser innaskjærs på norskekysten og avlegge en praktisk prøve.

➔ Hvem som helst, uavhengig av nasjonalitet, kan ta dette beviset.

➔ 4066 personer hadde norsk farledsbevis pr. juni 2021. De klart fleste var nordmenn. Nest flest har Russland, med 253.

- Det kan være nødvendig å stramme inn eller avslutte ordningen, sier han.

Elvestuen mener også Norge bør stenge havnene for russiske fartøy.

- Nå må vi forsterke sanksjonene og sørge for at russiske skip ikke får tilgang til norske havner, sier han.

Utenrikspolitisk talsperson i Frp, Christian Tybring-Gjedde, skriver i en e-post at det BT/E24 har avdekket «er uakseptabelt»:

- Når russiske mannskaper får benytte seg av norske farvann, skal de selvsagt ikke drive med etterretning for russiske myndigheter. Med den ansente situasjonen som er på grunn av Russlands invasjon i Ukraina, burde de være ekstra varsomme med å gjøre slike grep. Vi forventer at dette reageres på fra regjeringens side.

Forsker: Risikoen er høy. Høyres forsvarspolitiske talsperson, Hårek Elvenes, skriver følgende i en e-post:

- Vi legger til grunn at regjeringen følger utviklingen nøye og iverksetter relevante tiltak for å beskytte norske interesser, skriver han.

Førsteamanuensis Åse Gilje Østensen ved Sjøkrigsskolen sier at artikkelen om bildet av «Marjata» på broen til et russisk skip viser hvorfor det kan være nyttig å ha en los om bord på russiske

fartøy.

- En los vil kunne plukke opp ting som er unormalt. Er mannskapet større enn det pleier å være, har de med unormal last, tar de om bord folk eller setter i land folk, sakker de farten i spesielle områder? Her er losen gode øyne og ører, sier hun til BT/E24.

Hun mener den generelle risikoen ved å ha russisk mannskap på sivile skip som går langs norskekysten er høy.

- De kan drive kartlegging av norske havner og farvann og bistå med å planlegge militære operasjoner. I tillegg kan de brukes til hybride angrep rettet mot kabler olje- og gassinstallasjoner.

- **Autoritært regime.**

Østensen understreker at dette kan skje mot sjøfolkens ønske.

- Russland er et autoritært regime. At sikkerhetstjenestene kan pålegge vanlige folk å gjøre ting de ikke egentlig ønsker vet vi. Når du har mange russiske sjøfolk langs kysten, gir det et stort handlingsrom, sier hun.

Østensen mener imidlertid ikke at farledsbeviset i seg selv øker denne risikoen i særlig grad:

- Du kan tenke på farledsbeviset som en oppkjøring til sertifikatet. Kunnskapen har de allerede. Men det har jo en symbol-effekt, at myndighetene offisielt godtar at russiske statsborgere får et sertifikat som gjør at de kan seile langs kysten vår uten los.

VI SØKER JAKOB WEIDEMANN

Vi opplever stor etterspørsel etter arbeider av Jakob Weidemann og andre norske kunstnere fra 1960-, 70- og 80-tallet.

Vurderer du å selge på auksjon? Kontakt oss for en verdivurdering - kontakt@blomqvist.no / tlf. 45 93 92 00

Blomqvist

Rolfsbuktveien 4e-f, 1364 Fornebu